

สพวท.

ศูนย์ส่งเสริมและประสานงานการวิจัย
เพื่อการปกครองตนเองของท้องถิ่น

ศูนย์ศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น อาคารอเนกประสงค์ 1 ชั้น 6 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ท่าพระจันทร์ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

โทรศัพท์ 02-613-3175 / 086-349-7117 / 02-225-9376

Email address: pcrp_pcrp@hotmail.com

ที่ สพวท. 211 /2560

29 สิงหาคม 2560

เรื่อง ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัย ประจำปี 2561 ชุดโครงการศูนย์ส่งเสริมและประสานงานการวิจัยเพื่อการปกครองตนเองของท้องถิ่น

เรียน คณาบดี คณาจารย์ คณาจารย์ และ สังคมศาสตร์ ม. ทักษิณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัย ประจำปี 2561 ชุดโครงการศูนย์ส่งเสริมและประสานงานการวิจัยเพื่อการปกครองตนเองของท้องถิ่น

ด้วยโครงการศูนย์ส่งเสริมและประสานงานการวิจัยเพื่อการปกครองตนเองของท้องถิ่น (ศูนย์ สพวท.) ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัย ประจำปี 2561 ชุดโครงการศูนย์ส่งเสริมและประสานงานการวิจัยเพื่อการปกครองตนเองของท้องถิ่น โดยเน้นประเด็นการศึกษาท้องถิ่นภายใต้บริบทและความท้าทายใหม่ ซึ่งเป็นจุดยืนของการประกาศทุนของศูนย์ สพวท. ประจำปี 2561 ที่มุ่งสำรวจและศึกษาถึงความเปลี่ยนแปลงในบริบทแวดล้อมต่างๆ ในประเด็นใหม่ๆ ที่มีความท้าทายต่อบทบาทและศักยภาพของท้องถิ่นไทยทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาและยกระดับศักยภาพในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการวางแนวทาง ยุทธศาสตร์ ระบบ และกลไกใหม่ๆ ในระดับพื้นที่ท้องถิ่น ให้สามารถจัดการกับประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ประเด็นการศึกษาท้องถิ่นภายใต้บริบทและความท้าทายใหม่นี้ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ในหลากหลายมิติ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มโจทย์การวิจัย ดังนี้ "รายละเอียดเพิ่มเติมตาม "สิ่งที่ส่งมาด้วย"

1. ท้องถิ่นกับบทบาทในการจัดบริการสาธารณะแก่กลุ่มเป้าหมายเฉพาะและการแก้ไขปัญหาในประเด็นทางนโยบายร่วมสมัย
2. ท้องถิ่นกับการเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารจัดการ
3. ความร่วมมือและการเป็นภาคีหุ้นส่วนระหว่างท้องถิ่นกับภาคส่วนอื่นๆ

ผู้สนใจสามารถส่ง Concept Paper ได้ ตั้งแต่บัดนี้ ถึงวันที่ 30 กันยายน 2560 โดยส่งมาที่ ศูนย์ส่งเสริมและประสานงานการวิจัยเพื่อการปกครองตนเองของท้องถิ่น - สพวท. (สำนักงาน) ศูนย์ศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น สถาบันสัญญา ธรรมศักดิ์ เพื่อประชาธิปไตย ชั้น 6 ตึกอเนกประสงค์ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ กรุงเทพมหานคร 10200 โทรศัพท์ 02-225-9376, 086-349-7117 E-mail: pcrp_pcrp@hotmail.com และ CC.ถึง ninya_ninyada@hotmail.com

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุรัสวดี หุ่นยนต์)

ผู้ประสานงานโครงการศูนย์ สพวท.

เรียน คณบดี

ด้วย ศูนย์ส่งเสริมและประสานงานการวิจัยเพื่อ
การปกครองตนเองของท้องถิ่น เปิดรับข้อเสนอ
โครงการวิจัย ประจำปี ๒๕๖๑ ผู้สนใจสามารถส่ง Concept
Paper ภายในวันที่ ๓๐ ก.ย. ๖๐

เห็นควรมอบ

๑. แจ้งผ่านอีเมลล์กรุป

๒. ติดป้ายประกาศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

สุภาวรัตน์
๕ ก.ย. ๖๐

สุวิภาวดี

๖ ก.ย. ๖๐

สุวิภาวดี
๖ ก.ย. ๖๐

วิภาวดี

วิ. (รท.๓๓๖๖)

๖ ก.ย. ๖๐

ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัยประจำปี 2561

ชุดโครงการศูนย์ส่งเสริมและประสานงานการวิจัยเพื่อการปกครองตนเองของท้องถิ่น

1. หลักการและเหตุผล

ศูนย์ส่งเสริมและประสานงานการวิจัยเพื่อการปกครองตนเองของท้องถิ่น (สปวท.) ในฐานะที่เป็นศูนย์ประสานงานและพัฒนางานวิจัย ด้านการปกครองตนเองของท้องถิ่นและการกระจายอำนาจบนพื้นฐานแนวคิด “การใช้องค์ความรู้นำการพัฒนา” ในรูปแบบการวิจัยเชิงพื้นที่ (Area Base Research) และเล็งเห็นความสำคัญของการใช้ความรู้ในรูปแบบ Interdisciplinary เนื่องจากการปกครองตนเองของท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ มีรูปแบบที่แตกต่างกันในเชิงพื้นที่ ประกอบกับความรู้ที่ใช้เพื่อการพัฒนาให้การปกครองตนเองของท้องถิ่นเป็นจริงได้ จำต้องอาศัยความรู้ในหลากหลายแขนง เช่น รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ สังคมศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น

ในการพัฒนาความรู้เพื่อเกิดเป็นแรงขับเคลื่อนการพัฒนาการปกครองตนเองของท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้สามารถเป็นจริงได้ในทางปฏิบัติ มีความจำเป็นต้องพัฒนางานวิจัยด้านการปกครองตนเองของท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ ทั้งนี้ ศูนย์ สปวท. ได้พัฒนากรอบการวิจัยใหม่ เพื่อเป็นยุทธศาสตร์วิจัยของศูนย์ สปวท. และเป็นกรอบทิศทางสำหรับพัฒนางานวิจัยที่มีคุณค่าต่อการพัฒนา อปท. โดยดำเนินการจัดเวทีเครือข่ายนักวิชาการด้านการปกครองท้องถิ่น เพื่อระดมสมองและสร้างความร่วมมือในการกำหนดประเด็นการศึกษาร่วมกันและประเด็นท้าทายใหม่ร่วมกับนักวิชาการ นักวิจัยรุ่นใหม่ ที่มีความสนใจในประเด็นการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น โดยจัด 3 ครั้ง 3 ภูมิภาค ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พร้อมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์วิจัยเพื่อการกระจายอำนาจ เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางกรอบการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยเพื่อการกระจายอำนาจอย่างเป็นรูปธรรม

จากผลการจัดประชุมจัดเวทีเครือข่ายนักวิชาการด้านการปกครองท้องถิ่น และหารือร่วมกันของคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์วิจัยเพื่อการกระจายอำนาจ ทำให้ได้ประเด็นการศึกษาท้องถิ่นภายใต้บริบทและความท้าทายใหม่ โดยได้นำมาเป็นซึ่งเป็นจุดยึดของการประกาศทุนของศูนย์ฯ ปี 2561 ว่าด้วย “ท้องถิ่นภายใต้บริบทและความท้าทายใหม่” เป็นชุดวิจัยที่มุ่งสำรวจและศึกษาถึงความเปลี่ยนแปลงในบริบทแวดล้อมต่างๆ ในประเด็นใหม่ๆ ที่มีความท้าทายต่อบทบาทและศักยภาพของท้องถิ่นไทยทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาและยกระดับศักยภาพในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการวางแผนทางยุทธศาสตร์ ระบบ และกลไกใหม่ๆ ในระดับพื้นที่ท้องถิ่น ให้สามารถจัดการกับประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประเด็นการศึกษาท้องถิ่นภายใต้บริบทและความท้าทายใหม่นี้ ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ในหลากหลายมิติ สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ซึ่งนำมาประกาศเป็นกรอบโจทย์การวิจัย ดังนี้

1. ท้องถิ่นกับบทบาทในการจัดบริการสาธารณะแก่กลุ่มเป้าหมายเฉพาะและการแก้ไขปัญหาในประเด็นทางนโยบายร่วมสมัย
2. ท้องถิ่นกับการเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารจัดการ
3. ความร่วมมือและการเป็นภาคีหุ้นส่วนระหว่างท้องถิ่นกับภาคส่วนอื่นๆ

2. ขอบข่ายเนื้อหาและโจทย์วิจัย 2561

การพัฒนาโจทย์วิจัยภายใต้กรอบแนวคิด “ท้องถิ่นภายใต้บริบทและความท้าทายใหม่” สามารถพัฒนาได้อย่างหลากหลายและมีความเป็นสหวิทยาการที่ต้องอาศัยความรู้จากแขนงวิชาต่างๆ ในการศึกษาประเด็นร่วมสมัยที่มีความท้าทายต่อบทบาทของท้องถิ่นและกลไกในระดับพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีความน่าสนใจต่อการพัฒนาองค์ความรู้ ตลอดจนการวางแผนมาตรการและแนวทางที่เป็นไปได้ เพื่อช่วยยกระดับศักยภาพขององค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นของไทย ทั้งนี้ ประเด็นในเชิงนโยบายที่อาจเป็นตัวอย่างในการกำหนดโจทย์วิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ดังนี้

2.1 ท้องถิ่นกับบทบาทในการจัดบริการสาธารณะแก่กลุ่มเป้าหมายเฉพาะและการแก้ไขปัญหาในประเด็นทางนโยบายร่วมสมัย

- บทบาทของท้องถิ่นกับการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ในการจัดสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ
- ศักยภาพของท้องถิ่นในการจัดการประเด็นปัญหาข้ามรัฐ-ข้ามชาติ ในระดับพื้นที่ เช่น การค้ามนุษย์ แรงงานข้ามชาติ แรงงานต่างถิ่น การค้าชายแดน เขตเศรษฐกิจพิเศษ ฯลฯ
- ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นกับการประยุกต์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
- การเติบโตของท้องถิ่นจากสังคมชนบทสู่สังคมเมือง (Urbanization) กับความท้าทายของท้องถิ่นในมิติต่างๆ อาทิ การจัดการสาธารณะ การจัดการจราจรและระบบขนส่ง การพัฒนาระบบขนส่งมวลชน การจัดการผังเมือง การใช้ประโยชน์จากพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สีเขียวและสิ่งแวดล้อม ฯลฯ
- ศักยภาพของท้องถิ่นกับการจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Management)
- เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) กับโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตในระดับท้องถิ่น

2.2 ท้องถิ่นกับการเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารจัดการ

- ความประหยัดเชิงขนาด (Economy of Scale) กับขนาดของท้องถิ่นที่เหมาะสมและความสามารถในการจัดบริการสาธารณะ
- การยกระดับศักยภาพของท้องถิ่นระหว่าง “การยุบรวม” (Amalgamation) กับ “ความร่วมมือระหว่างท้องถิ่น” (Local Cooperation)
- ระบบงบประมาณเชิงพื้นที่ (Area-based Budgeting) กับการขับเคลื่อนนโยบายในระดับชุมชนท้องถิ่น
- ตัวแบบใหม่ๆ ด้านการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาในระดับพื้นที่

2.3 ความร่วมมือและการเป็นภาคีหุ้นส่วนระหว่างท้องถิ่นกับภาคส่วนอื่นๆ

- ความเป็นภาคีหุ้นส่วนรัฐ-เอกชน (Public-Private Partnerships) ในระดับท้องถิ่นกับการยกระดับบริการสาธารณะ
- ท้องถิ่นกับความร่วมมือระหว่างประเทศ เช่น ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ทางวัฒนธรรม การศึกษา สาธารณสุข การท่องเที่ยว ฯลฯ ที่เกิดขึ้นระหว่างท้องถิ่นในประเทศไทย กับหน่วยงาน องค์กร และภาคส่วนต่างๆ ในต่างประเทศ
- เครือข่ายความร่วมมือในการจัดบริการสาธารณะรูปแบบใหม่ๆ

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อศึกษาประเด็นปัญหาสำคัญที่มีความท้าทายใหม่ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทและศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย

3.2 เพื่อศึกษาและเสนอแนวทางการรับมือกับปัญหาและความท้าทายใหม่ เพื่อยกระดับและพัฒนาความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

3.3 เพื่อสังเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ใหม่จากประสบการณ์และตัวแบบทั้งของไทยและต่างประเทศ โดยนำเสนอแนวคิดและนวัตกรรมใหม่ๆที่น่าสนใจต่อการพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย

3.4 เพื่อเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เป็นรูปธรรมอันเกิดจากการสังเคราะห์องค์ความรู้ จากกรณีศึกษา ทั้งของไทยและต่างประเทศ เพื่อการออกแบบองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ในเชิงสถาบันที่มีความสัมพันธ์กับ ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 สามารถพัฒนาองค์ความรู้ด้านการปกครองตนเองของท้องถิ่นและการกระจายอำนาจที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนา อปท. (การใช้ประโยชน์ด้านวิชาการ)

4.2 สามารถให้ข้อเสนอแนะหรือแสดงต้นแบบด้านการปกครองตนเองของท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ ที่เป็นรูปธรรม (การใช้ประโยชน์ด้านนโยบาย หรือ ด้านชุมชนพื้นที่)

4.3 สามารถพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ในพื้นที่และสร้างเครือข่ายนักวิจัยในพื้นที่เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน ด้านการกระจายอำนาจ

5. การเสนอโครงการ

ผู้สนใจเสนอโครงการสามารถเลือกประเด็น/โจทย์การวิจัย ตามข้อ 2 (2.1 – 2.3) โดยเลือกประเด็นใด ประเด็นหนึ่ง โปรดส่งเอกสารเป็น Concept Paper โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1.) ชื่อโครงการ/หัวข้อการวิจัย
- 2.) ชื่อหัวหน้าโครงการและผู้ช่วยงาน
- 3.) สถานที่ติดต่อทางจดหมาย โทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail address(ถ้ามี)
- 4.) ที่มา/ความสำคัญของปัญหาการวิจัย
- 5.) วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 6.) แนวคิดในการศึกษาวิจัย
- 7.) ประเด็น/โจทย์การวิจัย
- 8.) ทบทวนวรรณกรรม(เพื่อทราบว่านักวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในองค์ความรู้และแนวคิดต่างๆ ที่ ต้องการศึกษ อย่างไรก็ตาม ทราบว่าองค์ความรู้ที่นั้นอยู่ที่ใด และมีช่องว่างอะไร จึงทำให้จำเป็นต้องมีการศึกษาคั้งนี้ ฯลฯ)
- 9.) แนวทาง/วิธีการทำงาน ระเบียบวิธีการวิจัย
- 10.) ประวัติคณะวิจัย : การศึกษา การทำงาน ประสบการณ์ในการวิจัย ผลงานวิชาการ

6. กำหนดการรับข้อเสนอโครงการ

ผู้สนใจสามารถส่ง Concept Paper ได้ตั้งแต่บัดนี้ ถึงวันที่ 30 กันยายน 2560 โดยส่งมายัง ศูนย์ส่งเสริม และประสานงานการวิจัยเพื่อการปกครองตนเองของท้องถิ่น - สปท. สำนักงานศูนย์ศึกษาเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น สถาบันสัญญา ธรรมศักดิ์ เพื่อประชาธิปไตย ชั้น 6 ตึกอเนกประสงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ กรุงเทพมหานคร 10200 โทรศัพท์ 02-225-9376 โทรสาร 02-613-3175 Email address : pcrp_pcrp@hotmail.com

ประกาศ ณ วันที่ 24 สิงหาคม 2560

(ศาสตราจารย์ นพ.สุทธิพันธ์ จิตพิมลมาศ)
ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย